

Orsök til bjartskygni

Oddagrein

SOSIAL ST toppfundurin er av og meting-
arnar eru ymiskar um úrslitið. Atfinning-
arnar snúgva seg mest um, at ov fá itøkilig
tiltøk eru samtykt og at samtyktirnar eru
ikki nóg bindandi fyri limalondini. Tey ríku
eru sloppin ov lætt, átrúnaðarlig og ment-
anarlig viðurskipti hava í ov stóran mun
forðað fyri bindandi samtyktum um burðar-
avmarkandi tiltøk og onnur viðurskipti av
týðningi fyri menningina.

MEN toppfundurin er ikki bert fyri atfinn-
ingum. Hann fær eisini mikið rós frá eitt nú
Mandela og Castro. Hesir teir fremstu
statsmenn úr triðja heiminum vita sum er,
at øll menning tekur tíð og at tað ræður um
at byrja og at byrjast skal onkustaðni. Í so
máta er toppfundurin ein góð byrjan.
Verðinssamfelagið hevur fyri fyrstu ferð av
álvara tikið støðuna hjá heimsins fátæk-
astu fólki til viðgerðar. Hetta er í sjálv-
um sær ein góð byrjan. Hartil kemur, at
fundurin viðurkendi, at eingin búskaparlig
menning er møgulig uttan sosiala menning.
Hetta er tað vit í Norðurlondum hava
verið samd um síðan Grundtvig, men Verð-
in hevur als ikki verið samd um hetta.
Vesturheimurin við USA á odda hevur sum
heilð havt ta støðu, at við búskaparligari
menning fylgir sosial menning av sær
sjálvari. Søguliga gongdin til henda dag
hevur tó prógvað, at tað er bara ikki so.

AV skilagóðum samtyktum kunnu vit ann-
ars nevna 20 + 20 prinsippið, ið merkir, at
20% av allari menningarhjálpi skal fara til
sosial endamál samstundis sum móttakar-
arin bindur seg at nýta 20% av síni figgjar-
lóg til sosiala sektorin. Hetta er av al-
stórum týðningi, tí hetta kann noyða tey
menningarland, ið brúka ov nógv til hern-
aðarlig endamál, at leggja um brúkið av
figgjarligu orkuni til fyrimuns fyri sosial
fyrilit.

UMFRAMT tað, vit her hava nevnt, vórðu
týðandi samtyktir gjørdar um støðuna hjá
børnum, kvinnum, løntakurum og teimum
allarfátækastu. Vit venda aftur til hesar
samtyktir í oddagreinum og blaðgreinum
seinni í vikuni og skulu tí bert enda við at
fegnast um, at tað eydnaðist at fáa ST-
fundin í lag, samstundis eins og flestøll
kenna okkum sannførd um, at nógv gott
fer at standast av fundinum, hóast vit
kanska ikki síggja itøkilig úrslit fyrr enn um
eini tíggju til fimtan ár eftir hetta.

Sosialurin

viðmerking

Ábyrgd og skyldur hjá bankastjórum og bankanevndum

Sovjetunióin syndraðist
og Finland misti størsta
og mest týðandi markn-
aðin øll ári aftaná
seinna heimsbardaga.
Størsta kreppan og ar-
beidsloysi síðan 30 ári
byrjaði. Europeiska va-
lutakreppan fyri tveimum
árum síðan gjørdi støð-
una uppafur verri.

Finskir bankar komu
illa fyri av miseydnaðum
valutaspekulasjónum og
høvdu farið av knóranum,
um stjórnin ikki bjargaði
teimum.

Bankastjórar, nevndir
og grannskoðarar stevnd-
ust fyri rættin og vóru nú
dømdir at bota úr 30.000
til 4-5 mill. kr. fyri óansna
forrætningsførsu og um-
sitan av annars virðum.
Tað var so í Finlandi at
hetta hendi fyri stuttum.

Hendan dagin spurdi
týðandi embætismaður í
donsku umsitingini við
føroyskum skyldfólki
og stórum kunnleika til
Føroyar og føroysk viður-
skifti, hvussu tað ber til
hjá føroyingum at krevja
stjórar og nevnd í Den
Danske Bank til svars fyri
maktmisnýtslu, svik og
»insider dealings«, uttan
at kis hoyrist um at gera
tað sama móti stjórum,
nevndarlimum og grann-
skoðarum hjá fyrrverandi
Føroya Banka og Sjó-
vinnubanka. Krevja hesar
til svars fyri forrætnings-
førsu, sum koyrdu bank-
arnar á heysin, so parta-
eigarar mistu alt, og fø-
royski skattgjaldarin í
mong ár fram eftir noyðist
at knógva undir úrslit-
inum av teirra óansnu fyri
ikki at siga kriminelt
óansnu forrætningsførsu.

Nevndarlímimir vóru
millum teir mest týðandi
innan vinnulív, umsiting,
trúarfeløg og politikk:

Olaf Olsen, Klæmint
Weihe, Jákup Kass, And-
rias Lava Olsen, Birgir
Danielsen, Pauli Ellefsen,

Sven Krosstein, Hogni
Mohr, Jógvan Sundstein,
Poul J. Johansen og Jens
P. Arge.

Ár aftaná ár undir-
skrivaðu og góðkendu
hesir bankarokniskapin
uttan at mótmæla, uttan
at siga seg úr nevnd.

Grannskoðarar gjørdur
somuleiðis og vóru tí
samseki við stjórn og
nevnd.

Hesin danin legði aftur-
at, at føroyingar vita
hvørjir hesir menn eru,
hvørjir hesir triggir
grannskoðarar eru.

Jú, hann undraðist, og
tað gera væl mangir við
honum, bæði føroyingar
og danskarar.

Tað undrar eisini, tá
talan hevur verið um at
stevna Den Danske Bank
fyri »in sider dealing«, at
ongantið verður kravt, at
kannast átti at verið, um
sovorðið fór fram í Fø-

Henda trúarvitan kann
eisini hugsast at hava ver-
ið latin avmarkaðum fel-
agsskapum og einstak-
lingum áðrenn ov seint
var.

Í flestum á leið komn-
um londum verður tilfúkur
atburður skýrdur korrupt-
ur og kriminellur. Sovorð-
in brotsfólk hartað við bót
og fongsil ella annað-
hvørt.

Nú valdaðt jú, um politi
og rætsvald í Føroyum er
so mikið framkomið, at
tað eisini tekur sær av so-
vorðnum álvarsligum
brotsgerðum.

Men sum føroyingum
kunnugt, er dóms- og
politivald á donskum
hondum, sjálvt um dansk-
ir politikkarar við stats-
ministara og justitsmin-
istara á odda ferð aftaná
ferð málbera seg sum um
føroyingar standa til svars
fyri, um brotsgerðir verða
átalaðar og dømdar í Fø-
royum.

Jú mangt undrunarvert
er í Føroyum og í donsk-
føroyskum sambandi.

Karl Nolspe,

cand. politi.

- ★ Kropsvenjing
- ★ Aerobic
- ★ Step-aerobic
- ★ Sólmiðstøð

Opíð er:
Mánadag-hósdag kl. 12-21
Fríggjadag kl. 12-20
Leygardag kl. 14-17

FRAGD & FIMI Tlf. 17100